

توسعه نیروی انسانی

۷۸,۶۱۸,۷۹۹

ناری بهار ۹۴ : ۸/۱۰ درصد نرخ رشد ج

مرکز آمار ایران
STATISTICAL CENTER OF IRAN

اساس توسعه و بالندگی سازمانی، بهسازی نیروی انسانی است که در سایه آموزش و توسعه کارکنان تحقق می‌یابد. آموزش در حقیقت به عنوان یکی از راه‌های اصولی و منطقی هدایت تلاش‌های کارکنان در سازمان، باعث به‌کارگیری توانایی‌ها و استعدادها و نهفته و به وجود آوردن حس انعطاف‌پذیری فکری لازم در کارکنان خواهد شد و از سوی دیگر منجر به افزایش اثربخشی و کارایی سازمان می‌گردد. در ادامه به طور خلاصه فعالیت‌های انجام شده در این زمینه ارائه می‌شود.

❖ دوره‌های آموزشی مدیران و کارکنان

به منظور ارتقای سطح علمی و حرفه‌ای مدیران و کارشناسان مرکز، دوره‌های آموزشی در زمینه‌های اقتصاد، آمار، مدیریت، نقشه‌برداری، اطلاعات و فناوری همچنین دوره‌های آموزشی مرتبط با آزمایش سرشماری نفوس و مسکن سال ۱۳۹۵ برگزار شد. جدول ۱ اطلاعات مربوط به دوره‌های آموزشی برگزار شده را ارائه می‌کند.

جدول ۱- تعداد دوره، ساعت آموزش و تعداد نفر-ساعت آموزش به تفکیک نوع آموزش

ردیف	نوع دوره	تعداد دوره	تعداد ساعت آموزش	نفر-ساعت آموزش
۱	فرهنگی و عمومی	۶۰	۱۲۵۹	۱۳۷۷۱
۲	شغلی (مدیران و کارمندان)	۹	۲۸۱	۷۷۳۵
۳	مدیران حرفه‌ای	۶	۴۶	۲۱۷۶
جمع		۷۵	۱۵۸۶	۲۳۶۸۲

شایان ذکر است به طور کلی سرانه آموزش مدیران ۷۴/۰۵، سرانه آموزش کارکنان ۵۲/۳۴ و کل کارکنان ۵۶/۹۳ ساعت بوده است.

❖ حضور در سمینارها، دوره‌ها و کارگاه‌های آموزشی بین‌المللی

علاوه بر موارد مذکور ۱۷ نفر از مدیران و کارشناسان مرکز در سمینارها، دوره‌ها و کارگاه‌های آموزشی منطقه‌ای و بین‌المللی زیر مشارکت داشته‌اند:

- دومین کارگاه آموزشی منطقه‌ای مساعدت به کشورهای در حال توسعه آسیا و اقیانوسیه برای سنجش پیشرفت خود در نیل به اقتصاد سبز؛
- دوره آموزشی کوتاه‌مدت تدوین و تحلیل آماری شاخص‌های نظارتی برای حمایت از سیاست‌های توسعه فراگیر؛
- کارگاه آموزشی تقویت ظرفیت آماری: آمارهای کار؛
- کارگاه آموزشی بررسی و سنجش اجرای سیستم برنامه ملی آمار فائو در کشورهای عضو اکو و درس‌های آموخته شده؛
- دوره آموزشی ارتقای آماری در راستای تولید آمارهای رسمی مرتبط با شاخص‌های اهداف توسعه هزاره؛
- دوره آموزشی منطقه‌ای نظام حساب‌های ملی ۲۰۰۸ افزایش جامعیت و بهبود پوشش تولید ناخالص داخلی؛

- کارگاه زیر منطقه‌ای آسیایی در زمینه کاربرد اصول و توصیه‌های بین‌المللی برای اجرای چارچوب عمل منطقه‌ای تقویت ثبت احوال و آمارهای حیاتی؛
- کارگاه اندازه‌گیری بهره‌وری در بخش عمومی؛
- کارگاه آموزشی منطقه‌ای حساب‌های اقماری گردشگری؛
- کارگاه آموزشی منطقه‌ای انتشار داده‌های سرشماری؛
- شرکت در مرحله حضوری برنامه آموزشی سیستم حسابداری اقتصادی- زیست‌محیطی؛
- کارگاه آموزشی مدرسان آمارهای رسمی و
- کارگاه آموزشی تحلیل داده‌های آماری برای دوره گذار از مرحله تحصیل به اشتغال برای استفاده در سیاستگذاری‌های مبتنی بر شواهد.

❖ حضور در کنفرانس‌ها و سمینارهای علمی و تخصصی

به منظور ارتقای آموزش و نیز تبادل نظر با سایر کارشناسان، تعدادی از همکاران این مرکز در سمینارها، همایش‌ها و کنفرانس‌های علمی و تخصصی به شرح ذیل شرکت کردند:

- هفتمین کنفرانس بودجه‌ریزی بر مبنای عملکرد؛
- اولین کنفرانس ملی مدیریت دولتی؛
- نهمین کنفرانس ملی داده کاوی؛
- کنفرانس ملی سیستم‌های اطلاعاتی؛
- همایش ارزیابی عملکرد مدیران؛
- کنفرانس بین‌المللی مهاجرت، الگوها و پیامدها و
- همایش کاربرد الگوی داده- ستانده در برنامه‌ریزی‌های اقتصادی و اجتماعی.

❖ نظام پذیرش و بررسی پیشنهادها

دبیرخانه نظام پذیرش و بررسی پیشنهادها در سال ۱۳۹۴ تعداد ۱۸ جلسه برگزار کرد که طی آنها ۱۱۴ پیشنهاد بررسی و ۱۰ پیشنهاد تصویب شد. پیشنهادهای رسیده به این دبیرخانه، پیرامون هفت محور مصوب کمیسیون تحول اداری مرکز شامل افزایش کیفیت محصولات و خدمات آماری، ارتقای فرهنگ آماری، افزایش کارایی نظام ملی آمار ایران، بهبود کلیه مراحل اجرای سرشماری‌ها و آمارگیری‌ها، توانمندسازی نیروی انسانی و افزایش بهره‌وری، بهبود فرایندهای اداری و روش انجام کار و افزایش انگیزه و رضایت کارکنان بوده‌اند.

❖ اصلاح ساختارها و فرایندها

بهبود مستمر فرایندها، یکی از مؤلفه‌های اساسی مدیریت کیفیت جامع است. به کارگیری روش‌های متفاوت بهبود مستمر فرایند با در نظر گرفتن نوع و موقعیت هر سازمان صورت می‌گیرد. یکی از روش‌های بهبود که به دلیل کارایی و قابلیت انعطاف در فرایندهای

مختلف مورد توجه زیادی قرار گرفته است، مدل^۱ Focus PDCA است. مرکز آمار ایران به منظور کاهش در هزینه و زمان فرایندها، این شیوه را برگزید و از سال ۱۳۹۱ با آموزش به بیش از ۱۹۰ نفر در قالب ۲۳ گروه نسبت به پیاده‌سازی آن اقدام نمود. جدول زیر تعداد کل بهبودها، تعداد بهبودهای خاتمه یافته و تعداد بهبودهایی که تا سال بعد از آن ادامه داشته‌اند را به تفکیک سال نشان می‌دهد.

جدول ۲- مقایسه تعداد کل بهبودها، بهبودهای خاتمه یافته و خاتمه نیافته از سال ۱۳۹۱ تا ۱۳۹۴

سال	تعداد کل بهبودها	تعداد بهبودهای اتمام یافته	تعداد بهبودهای ادامه‌دار در سال آتی
۱۳۹۱	۲۳	۱۹	۴
۱۳۹۲	۲۴	۲۱	۳
۱۳۹۳	۲۲	۲۰	۲
۱۳۹۴	۲۰	۱۶	۴

برخی عناوین و شرح مختصری از بهبودهای سال ۱۳۹۴ که به میزان قابل توجهی سبب کاهش هزینه یا زمان انجام فرایند شده‌اند، در ذیل ارائه شده است.

بهبود فرایند جمع‌آوری داده‌ها در آمارگیری از فعالیت‌های فرهنگی خانوار

همواره در اجرای آمارگیرهای نمونه‌ای مرکز آمار ایران این نکته حائز اهمیت بوده است که با حداقل سؤالات بتوان از افزایش بار پاسخگویی و ناهماهنگی نتایج در بخش‌های مختلف پرسشنامه جلوگیری کرده و به حداکثر کارایی در ارائه نتایج دست پیدا کرد. یکی از راه‌های رسیدن به این هدف، اجرای آزمایشی آمارگیری در ابعاد کوچک و شناسایی نقاط ضعف طرح می‌باشد تا بتوان مشکلات را در آمارگیری نهایی برطرف نمود. راه دوم بروز کردن پرسشنامه‌ها پس از اجرای دوره قبل آن می‌باشد یعنی با شناسایی مشکلات در اجرا و نتایج آمارگیری، پرسشنامه را به گونه‌ای طراحی نمود که مشکلات اجرای قبل را برطرف نموده و میزان کارایی سؤالات را افزایش داد. بر این اساس برای بهبود فرایند پرسشنامه آمارگیری از فعالیت‌های فرهنگی خانوار از روش دوم (استفاده از تجربیات و نتایج اجرای قبل) استفاده شده است.

کاهش خطاهای توپولوژیکی در سطوح تقسیماتی

در گذشته، لایه‌های اطلاعاتی روستایی ابتدا در محیط اتوکد به صورت لایه‌های خطی و نقطه‌ای ترسیم می‌شدند. سپس، با اجرای مراحل تبدیل به لایه‌های اطلاعاتی نقطه‌ای، خطی و سطحی در محیط ARCGIS تبدیل می‌گردید. اگر نیاز به تغییر و اصلاح لایه‌های اطلاعاتی مشاهده می‌شد، این تغییرات در محیط اتوکد انجام می‌شد و مجدداً مراحل تبدیل به فرمت shape file تکرار

^۱ FOCUS-PDCA/از حرف اول ۹ واژه شامل یافتن، سازماندهی، شفاف‌سازی، شناخت، انتخاب، برنامه‌ریزی، اجرا، بررسی و اقدام - Find- Organizing- Clarify- Understanding- Select- Plan- Do- Check- Act تشکیل شده است.

می‌گردید. در این فرایند، معمولاً اختلافات بسیاری بین نقشه‌های اتوکد و shape file ها مشاهده می‌شد. این اختلافات معمولاً به دوره‌های سرشماری و اوج کاری کارشناسان استانی مربوط می‌شد. فرصت محدود برای آماده‌سازی نقشه‌ها و حوزه‌بندی و سپس چاپ نقشه حوزه‌ها برای تهیه پوشه نقشه‌ها، از دلایل اصلی بروز این اشکالات بود. از این رو، مبنای تهیه تمامی لایه‌های اطلاعات روستایی به فرمت shape file تغییر یافت.

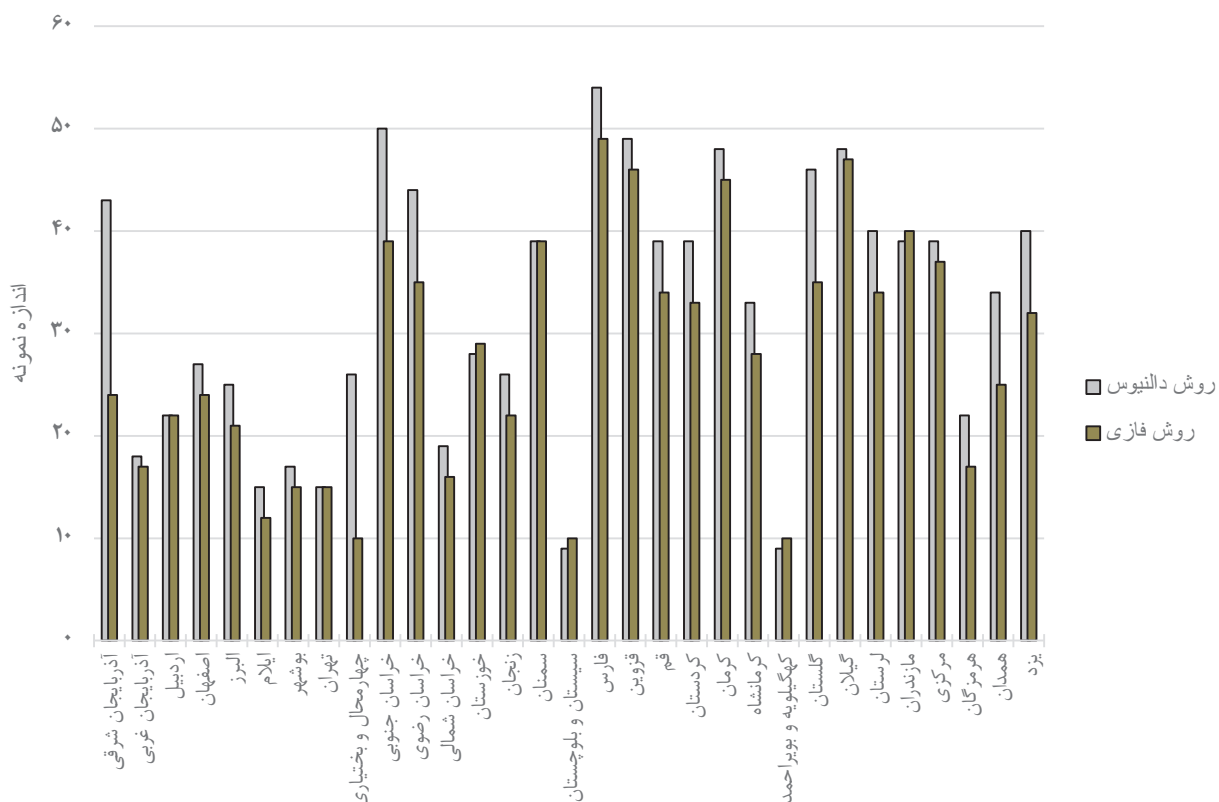
در فرایند جدید، کارشناسان استانی در ترسیم نقشه‌ها در محیط اتوکد یا ArcGIS آزادانه عمل می‌نمایند ولی خروجی‌های نهایی می‌بایست با ویژگی‌های مندرج در دستورالعمل‌های مربوطه مطابقت کامل داشته باشند. نتایج اجرای آزمایشی، به شرح زیر است :

جدول ۳- مقایسه عملکرد قبل از بهبود و بعد از آن

شرح	آزمایش سرشماری عمومی نفوس و مسکن ۱۳۹۴	۱۳۹۳
خطاهای توپولوژیکی لایه‌های خطی	۵٪	۲۵٪
خطاهای توپولوژیکی لایه‌های سطحی	۳٪	۴۳٪
عدم هماهنگی فایل جغرافیایی لایه‌های اطلاعاتی	۲٪	۵٪
عدم هماهنگی لایه خطی با لایه‌های سطحی	۰٪	۲۰٪
زمان کنترل و رفع اشکال	۳۰ نفر_روز	۴۵ نفر_روز

بهبود شیوه طبقه‌بندی در آمارگیری از مرغداری‌های پرورش مرغ گوشتی

یکی از مراحل مهم در طراحی طرح نمونه‌گیری یک آمارگیری، تعیین روش نمونه‌گیری مناسب برای انتخاب نمونه‌ها است. پس از انتخاب یک روش نمونه‌گیری مناسب، می‌توان با بررسی و تلاش بیش‌تر تغییراتی در مؤلفه‌های مختلف آن انجام داد که برای آمارگیری مورد نظر کارایی روش را بالا برد. در روش نمونه‌گیری طبقه‌بندی معمولاً از طبقه‌بندی دالنیوس برای طبقه‌بندی واحدهای جامعه قبل از انتخاب نمونه‌ها استفاده می‌شود که این کار اگرچه روشی کارآمد برای کنترل خطای برآورد پارامترهای جامعه است ولی در برخی طرح‌ها می‌توان آن را بهبود داد. از این رو پس از بررسی‌های لازم، تصمیم گرفته شد که در آمارگیری از مرغداری‌های پرورش مرغ گوشتی ۱۳۹۴، به جای استفاده از روش دالنیوس از روش فازی برای طبقه‌بندی استفاده شود. این امر در سطح خطای یکسان موجب کاهش اندازه نمونه‌ها در بیش‌تر استان‌ها و در نتیجه کاهش هزینه‌های اجرای آمارگیری شده است. بدیهی است که این بهبود فرایند، کمکی مؤثر به صرفه‌جویی در هزینه‌های آمارگیری مذکور کرده است. نمودار زیر به خوبی تفاوت اندازه نمونه بین دو روش طبقه‌بندی را نشان می‌دهد.

نمودار ۱- مقایسه بین دو روش فازی و دالنیوس در آمارگیری از مرغداری‌های پرورش مرغ گوشتی

مرکز آمار ایران